

Consell Consultiu de les Illes Balears

DICTAMEN núm. 119/2018,

relatiu al Projecte d'ordre del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per la qual s'inclou la varietat Calop Blanc, B. en la categoria de varietats de raïm de vinificació autoritzades a les Illes Balears

En la sessió de dia 21 de novembre de 2018, el Consell Consultiu, format per l'Hble. Sr. Antonio José Diéguez Seguí, president, l'Hble. Sra. Maria Ballester Cardell, consellera secretària, i els consellers Hble. Sr. Joan Oliver Araujo, Hble. Sr. Octavi Josep Pons Castejón, Hble. Sr. Felio José Bauzá Martorell, Hble. Sra. Catalina Pons-Estel Tugores, Hble. Sra. María de los Ángeles Berrocal Vela, Hble. Sr. José Argüelles Pintos i Hble. Sr. Miguel Manuel Ramis de Ayreflor Catany, amb l'assistència de la lletrada en cap, —amb veu però sense vot—, ha acordat per unanimitat dels presents emetre el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

1. Mitjançant una resolució de 2 de juliol de 2018, el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca inicia el procediment d'elaboració del Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de raïm de vinificació autoritzades a les Illes Balears, per incloure la varietat *Calop Blanc, B.*, i designa la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia com a òrgan responsable de tramitar-lo. Abans d'aquesta resolució, figuren en l'expedient una memòria justificativa per a la consulta prèvia sobre el Projecte (la subscriu el director general el 10 de maig de 2018) i la consegüent resolució del conseller en què ordena la publicació en la web (de 28 de maig de 2018). Així mateix, se certifica que la publicació s'ha dut a terme del 31 de maig al 19 de juny de 2018.

2. A continuació, s'incorporen un informe de 28 de juny de 2018 del cap del Servei d'Agricultura, favorable i explicatiu de l'objecte de la norma, i una memòria sobre el marc normatiu, les disposicions afectades i la taula de vigències, de 9 de juliol de 2018, del mateix cap de servei. D'altra banda, subscrits també el 9 de juliol pel cap del Servei mencionat, s'aporten una memòria sobre l'oportunitat, l'adequació i els efectes de la proposta i sobre l'audiència i la intervenció d'ens territorials; un estudi de càrregues, i una memòria econòmica.

En aquesta documentació, s'esmenta expressament la sol·licitud de l'entitat Sant Josep de Ferreries SRM (amb el suport de l'Associació Vi de Menorca) perquè s'autoritzi la varietat de raïm de vinificació denominada *calop blanc*, «atès que els bodeguers de Menorca han mostrat una gran preocupació i interès en aquesta varietat per a poder elaborar vins que potenciïn la singularitat d'aquesta varietat diferent, en base a l'extensa i particular riquesa varietal de la nostra comunitat autònoma». A més, es continua explicant que «va presentar l'estudi tècnic d'adaptació edafoclimàtica i avaluació de la qualitat dels vins de la varietat Calop blanc per a la seva autorització a les Illes Balears,

realitzat per l'Instituto Madrileño de Investigación y Desarrollo Rural, Agrario y Alimentario (IMIDRA)». S'assenyala, també, que «aquesta varietat es troba inscrita provisionalment en el Registre de Varietats Comercials amb data 21/03/2002». S'incorpora seguidament una còpia del Decret 31/2014, de 18 de juliol, pel qual es fixen els principis generals en matèria de plantacions i replantacions de vinya, del Registre Vitícola i sobre les declaracions obligatòries en el sector vitivinícola.

3. Una vegada elaborat l'esborrany del Projecte d'ordre, el 3 d'agost de 2018, la secretària general disposa l'obertura del tràmit d'informació pública (que s'insereix en el BOIB núm. 105, de 25 d'agost). A l'efecte del tràmit d'audiència, es duu a terme la comunicació corresponent —i s'indica l'adreça web per consultar l'esborrany— a les entitats següents: Direcció General de Produccions i Mercats Agraris (Ministeri), Col·legi d'Enginyers Agrònoms de Llevant, Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles de les Illes Balears, CAEB, PIMEM, Unió de Pagesos de Mallorca, Unió de Pagesos de Menorca, Cooperativa Agroalimentària de Mallorca, Cooperativa Agroalimentària de Menorca, ASAJA BALEARS, AGRAME, FAGME, UPA - Associació Intersectorial Agrària, Associació de la Producció Agrària Ecològica de Mallorca (APAEMA), Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE), consells reguladors de les denominacions d'origen Binissalem i Pla i Llevant, Consell Regulador de la IGP Vi de la Terra de Mallorca, Associació de Petits Cellers, Associació de Bodeguers de les Illes Balears, Associació de Vitivinicultors d'Eivissa, Associació de Productors de Vins de Menorca, Bodega Cap de Barbaria i Bodega Terra Moll. Així mateix, es trameta de manera idèntica, perquè puguin fer suggeriments, a l'ens FOGAIBA, a totes les secretaries generals de l'Administració de la Comunitat Autònoma i a la Universitat de les Illes Balears (grau d'enginyeria agroalimentària). Igualment, se n'informa els consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, a fi que puguin participar en el procediment.

Segons un certificat del cap del Servei de Participació i Voluntariat, «en data 27 d'agost de 2018, i fins data 14 de setembre de 2018, es va publicar a la pàgina de *Participació Ciutadana*», amb un resultat de vint-i-cinc visites. No hi ha suggeriments dels serveis jurídics de les conselleries, com tampoc dels consells insulars.

4. L'informe preceptiu de l'Institut Balear de la Dona, emès el 8 d'octubre de 2018, conclou: «[...] no s'ha detectat cap situació de desigualtat per qüestió de gènere, i es considera que la seva aplicació no produirà efectes diferenciadors sobre les dones i els homes, ni incidirà en la possible situació de desigualtat en què es trobin». No figura en l'apartat de revisió lingüística cap suggeriment ni recomanació.

5. El 10 d'octubre següent el Servei Jurídic emet un extens informe favorable sobre el contingut del Projecte, la tramitació seguida i la competència, i es fa una referència succinta als principis de bona regulació de l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre. Es justifica que el Projecte no afecta la família, la infància, l'adolescència o la igualtat per raó de gènere i orientació sexual. Així mateix, «justifica que l'Ordre no hagi passat per la Comissió Vitivinícola de les Illes Balears», perquè s'ha donat audiència directa a «tot el sector vitivinícola» i perquè —segons diu literalment— la dita Comissió «fa molts anys que resta inoperativa».

6. L'endemà la secretària general de la Conselleria subscriu un informe, amb caràcter també favorable, sobre el Projecte. Com a document número dinou s'incorporen les còpies del dit Projecte (el títol del qual ja s'encapçala amb el terme *ordre*) en les dues llengües oficials. En les còpies es fan constar la conformitat de la secretària general i la data d'aquest tràmit: igualment, 11 d'octubre de 2018. El conseller tramet l'expedient a la Presidència de les Illes Balears, el 15 d'octubre següent, amb la finalitat que se sol·liciti el dictamen al Consell Consultiu.

7. El 24 d'octubre de 2018, la presidenta de les Illes Balears demana al Consell Consultiu el dictamen sobre el Projecte d'ordre, mitjançant un escrit que té entrada a la nostra seu el 26 següent.

II. CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

Primera

La presidenta de les Illes Balears està legitimada per sol·licitar aquest dictamen i el Consell Consultiu és competent per emetre'l. El dictamen, en aplicació de l'article 18.7 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu, té caràcter preceptiu, perquè el Projecte d'ordre té efectes *ad extra* des del moment que la inclusió de la varietat de raïm de vinificació possibilita a tots els viticultors —de la manera establerta— la plantació de la nova varietat, i, posteriorment, l'elaboració i la comercialització del vi. A una conclusió similar arribarem en el Dictamen 12/2010 i en el 44/2016, que versen sobre projectes similars.

Segona

En la tramitació del procediment s'han observat les exigències derivades dels articles 42 a 47 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, i les prescrites a partir de les disposicions legals posteriors. En vista de la data en què s'inicia (el 2 de juliol de 2018), hi és aplicable la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Així, pel que fa a la normativa que s'ha d'aplicar en la tramitació d'aquesta consulta, donam per reproduïda l'extensa argumentació compresa en el Dictamen 19/2017.

Tanmateix, hem de tenir en compte que la STC 55/2018, de 14 de maig (*Butlletí Oficial de l'Estat* núm. 151, de 22 de juny), limita l'abast d'alguns preceptes de la Llei 39/2015, abans esmentada, en relació amb el procediment d'elaboració dels reglaments autonòmics. En una primera aproximació a aquella resolució, el Consell Consultiu en els dictàmens 54/2018, 70/2018, 79/2018 i 105/2018, entre d'altres, ha assenyalat:

Mitjançant aquesta Sentència el Tribunal Constitucional declara parcialment la inconstitucionalitat de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, perquè considera, en general, que el legislador estatal ordinari no posseeix competència per distribuir poders normatius entre institucions autonòmiques i per assignar o limitar la potestat reglamentària de les comunitats autònomes. Així es pronuncia en la part dispositiva el Tribunal Constitucional:

«1º Declarar la inconstitucionalidad y nulidad de las previsiones siguientes de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas: el párrafo segundo del art. 6.4; los incisos “o Consejo de Gobierno respectivo” y “o de las consejerías de Gobierno” del párrafo tercero del art. 129.4 y el apartado 2 de la disposición final primera.

»2º Declarar que los arts. 129 (salvo el apartado 4, párrafos segundo y tercero), 130, 132 y 133 de la Ley 39/2015 son contrarios al orden constitucional de competencias en los términos del fundamento jurídico 7 b) de esta Sentencia.

»3º Declarar que el art. 132 y el art. 133, salvo el inciso de su apartado 1 “Con carácter previo a la elaboración del proyecto o anteproyecto de ley o de reglamento, se sustanciará una consulta pública” y el primer párrafo de su apartado 4, ambos de la Ley 39/2015, son contrarios al orden constitucional de competencias en los términos del fundamento jurídico 7 c) de esta Sentencia.

»4º Declarar que la disposición adicional segunda, párrafo segundo, de la Ley 39/2015 no es inconstitucional interpretada en los términos del fundamento jurídico 11 f) de esta Sentencia».

Per tant, en vista del que indica la Sentència anterior del Tribunal Constitucional, que tindrà efectes a partir d'haver-se publicat en el *BOE*, i amb la finalitat que aquí interessa, cal tenir en compte que, en el futur, ja no resultarà exigible a les comunitats autònomes la publicació de les seves iniciatives normatives en el pla anual normatiu previst en l'article 132 de la Llei 39/2015, perquè aquest precepte es declara inconstitucional, i el tràmit de consulta prèvia, regulat en l'article 133, continuarà essent exigible a les comunitats autònomes, si bé no en els mateixos termes que disposa el precepte legal anterior (que només s'aplicarà a l'Estat). Així mateix, es podrà prescindir d'aquest tràmit en els termes compresos en el primer paràgraf de l'apartat 4, el qual és mantingut per l'alt tribunal.

En conseqüència, hem d'examinar els requisits procedimentals exigits pels articles 42 a 46 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, i els requisits derivats de la legislació bàsica.

Consta en l'expedient que s'ha complert la fase de consulta prèvia, amb la publicació suficient en la fase preliminar i anterior a la tramitació del procediment d'elaboració de la disposició general. Així mateix, hi ha la resolució d'inici del procediment, la memòria justificativa de la necessitat i l'oportunitat de la nova regulació, el marc normatiu en què s'insereix la proposta, un succint estudi econòmic i la justificació que eximeix de l'estudi de càrregues administratives atesa la naturalesa del Projecte.

En la fase de participació i d'audiència, s'han realitzat els tràmits imprescindibles, tant d'audiència al sector vitivinícola, conformement a la proposta tècnica aportada, com també un tràmit d'informació pública, tal volta no imprescindible, però que certament ofereix un ampli marge de participació a tota la ciutadania que es consideri afectada. Convé destacar que s'ha tramès el Projecte a l'Administració General de l'Estat, a fi que es puguin aportar suggeriments o al·legacions; no obstant això, no consta cap resposta a aquest tràmit.

A més, hi figuren els informes favorables de l'Institut Balear de la Dona, del Servei Jurídic i de la Secretaria General de la Conselleria promotora. S'han esmentat expressament, en l'informe jurídic, els principis generals de bona regulació de la Llei 39/2015 i s'ha justificat que el Projecte no afecta la família, la infància,

l'adolescència i la igualtat per raons d'orientació sexual. *El mateix objecte de la norma i el seu contingut regulatori —únicament l'autorització d'una varietat de raïm de vinificació a les Illes Balears— eximeixen de més comentaris.*

L'especificitat de l'Ordre fa que abordem les exigències tècniques que requereix tramitar-la i aprovar-la. En efecte, el Reial decret 1338/2018, de 29 d'octubre, pel qual es regula el potencial de producció vitícola, assenyala, en l'article 33 —que és de caràcter essencialment bàsic, tal com exposa la disposició final primera—, que «les comunitats autònomes són les responsables de classificar en el seu àmbit territorial les varietats del gènere *Vitis* destinades a la producció de raïm de vinificació i a l'obtenció de material de producció vegetativa de la vinya», precepte idèntic al que regulava la matèria anteriorment (Reial decret 772/2017, de 28 de juliol, marc normatiu en el qual s'ha elaborat aquest Projecte).

El Reial decret 1338/2018, com a tràmit específic en aquest tipus de normes reglamentàries, estableix que s'ha de fer una avaluació prèvia en els termes que presenta en l'article 31:

L'avaluació prèvia s'ha d'efectuar sobre la base dels resultats dels exàmens analítics i organolèptics dels corresponents productes acabats, que especifica l'annex XX.

En efecte, l'annex mencionat, que duu per títol «Examen de l'aptitud per al cultiu de varietats de vinya», conté previsions més detallades sobre aquest tràmit essencial per a «l'estudi de l'aptitud cultural de les varietats de vinya de què es tracti en les condicions de cultiu considerades normals en la regió», i distingeix la realització i el contingut de l'examen, diversificat segons si les varietats són de raïm o de portaempelts. Aquest examen es converteix en el requisit tècnic que —tot i que no es pugui avaluar sobre el nivell científic— hi ha de figurar expressament (amb les condicions formals exigides).

Així les coses, en aquest procediment, com hem fet palès en el segon antecedent, *consta l'estudi de l'IMIDRA avalat pel Servei d'Agricultura de la Conselleria*. A parer del Consell Consultiu, s'acompleix d'aquesta manera l'exigència de la normativa bàsica, ja que l'annex XX esmentat indica que «l'examen l'han d'efectuar organismes designats per la comunitat autònoma o bé s'ha d'efectuar sota el control d'aquests organismes».

Altrament, d'ordre procedimental, cal recordar a la Conselleria que el Reial decret 1338/2018, en l'article 35, estableix un deure de col·laboració de les comunitats autònomes amb el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, que consisteix a comunicar, «[...] abans de l'1 d'abril de cada any, les modificacions en la classificació de varietats de raïm de vinificació i de portaempelt que figuren a l'annex XXI que hagin efectuat en compliment del que preveu l'article 30», i és el Ministeri l'organisme que n'ha de fer la publicitat normativa adequada en el BOE i a les autoritats europees.

Finalment, si bé és cert que no resulta evident que la norma que ens ocupa tenguí una incidència directa sobre la unitat de mercat, es considera que, abans d'aprovar-la, s'ha d'haver realitzat el tràmit que preveu l'article 14 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat, o justificar en l'expedient que aquest tràmit no és necessari. Aquesta observació es formula amb caràcter *essencial*.

Abans de concloure les qüestions procedimentals, cal posar en relleu una obligació de transparència administrativa derivada de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, la qual en l'article 7 disposa:

Article 7. Informació de rellevància jurídica.

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de publicar:

[...]

c) Els projectes de reglaments la iniciativa dels quals els correspongui. Quan sigui preceptiva la sol·licitud de dictàmens, la publicació s'ha de produir una vegada que aquests hagin estat sol·licitats als òrgans consultius corresponents sense que això suposi, necessàriament, l'obertura d'un tràmit d'audiència pública.

d) Les memòries i informes que conformin els expedients d'elaboració dels textos normatius, en particular, la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu que regula el Reial decret 1083/2009, de 3 de juliol.

Aquesta publicitat dels projectes (que comprèn les memòries i els informes) s'ha de plantejar com a diferent de la publicitat inicial o en la fase d'audiència i participació, ja que la Llei n'adverteix clarament la distinció («sense que això suposi, necessàriament, l'obertura d'un tràmit d'audiència pública»). El moment oportú de la publicació dels projectes (en funció de les exigències de *transparència* pública), en aquest cas, és «una vegada que aquests [els dictàmens] hagin estat sol·licitats als òrgans consultius corresponents». Aquesta observació *no té caràcter essencial* però s'ha de tenir en compte en futurs projectes, amb la incorporació d'algun tipus de documentació acreditativa o de suport del compliment del dit precepte.

Quant a les formalitats de presentació de la consulta, aquest òrgan assessor entén que s'han complert les derivades de l'article 26 del Reglament orgànic del Consell Consultiu (Decret 24/2003); particularment, s'ha d'assenyalar que la Conselleria ha aportat una còpia del Decret 31/2014 i la secretària general ha autoritzat el text de l'Ordre en tramitació, amb inclusió de la datació del Projecte que ha de ser sotmès a dictamen.

Això no obstant, el Consell Consultiu ha d'observar que és necessari adaptar la documentació preparatòria del Projecte, tenint en compte la publicació recent de la norma bàsica estatal actualment vigent (el Reial decret 1338/2018 esmentat) i això s'hauria de reflectir en una memòria complementària.

Tercera

La matèria que es pretén regular s'inclou en l'article 30.10 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, el qual, dins l'àmbit de competències exclusives de la Comunitat Autònoma, comprèn les matèries següents:

Agricultura i ramaderia. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven [...].

En l'exercici d'aquestes competències, s'atribueixen a les Illes Balears la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva, tot i que al final de l'apartat 10 s'adverteix:

L'exercici d'aquestes competències s'ha de fer d'acord amb l'ordenació general de l'economia.

Aquesta menció no fa sinó reduplicar les cauteles de l'Estatut vers l'abast limitat de les matèries atribuïdes amb caràcter d'exclusives. Basta al·ludir aquí a l'encapçalament de l'article 30, que les estableix «sens perjudici del que disposa l'article 149.1 de la Constitució», i l'article 37 del mateix Estatut, en el qual s'ordena:

L'exercici de totes les competències de la Comunitat Autònoma s'ha de fer d'acord amb els termes que disposa la Constitució.

Això no obstant, en l'ordenació vitivinícola, submatèria d'interès específic dintre la d'agricultura i producció alimentària, la normativa europea és la que configura les línies mestres de la política comuna, com és sabut. Així, és oportú recordar l'article 109 de l'Estatut de 2007:

Article 109. Dret comunitari

És competència de la Comunitat Autònoma el desenvolupament i l'execució del dret comunitari d'acord amb les seves competències. En el cas que sigui ineludible transposar el dret europeu en les matèries de la seva competència exclusiva per normes estatals, perquè la norma europea tenguí un abast superior al de la Comunitat Autònoma, aquesta ha de ser consultada amb caràcter previ d'acord amb els mecanismes interns de coordinació prevists en una llei estatal.

El context normatiu en el qual s'incardina el Projecte examinat rau en tres instàncies normatives que són d'interès:

a) *Normativa europea*

Després de les modificacions darreres de la política agrària europea, l'organització comuna del mercat vitivinícola s'assenta sobre la base dels reglaments europeus que centren l'acció política comunitària en aquest sector.

— El Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre, pel qual es crea l'organització comuna de mercats dels productes agraris i pel qual es deroguen els reglaments (CEE) núm. 922/72, (CEE) núm. 234/79, (CE) núm. 1037/2001 i (CE) núm. 1234/2007. Cal tenir en compte, tanmateix, que la normativa europea ha sofert modificacions amb el Reglament (UE) núm. 2017/2393, del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 2017.

Aquesta normativa que s'anomena *reglament bàsic* disposa un nou sistema per gestionar les plantacions de vinya fonamentat en un règim d'autoritzacions.

— El Reglament delegat (UE) núm. 2015/560, de la Comissió, de 15 de desembre de 2014, pel qual es completa el Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa al règim d'autoritzacions per a plantacions de vinya. També ha sofert modificacions recents amb el Reglament Delegat (UE) núm. 2018/273, de la Comissió, d'11 de desembre de 2017.

— El Reglament d'execució (UE) núm. 2015/561, de la Comissió, de 7 d'abril de 2015, pel qual s'estableixen disposicions d'aplicació del Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa al règim d'autoritzacions per a plantacions de vinya.

b) Normativa estatal bàsica

— La Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i del vi.

— El Reial decret 1338/2018, de 29 d'octubre, pel qual es regula el potencial de producció vitícola, i es deroga el Reial decret 772/2017, de 28 de juliol, amb una complexa transitorietat respecte a les plantacions il·legals de vinya (de manera que encara es continuaran aplicant determinades previsions dels reglaments anteriors).

El capítol IV del reglament estatal recent destina preceptes bàsics per determinar les varietats de raïm de vinificació, que, essencialment, no han canviat el règim competencial i substantiu anterior:

Article 30. *Classificació.*

1. Les varietats del gènere *Vitis* destinades a la producció de raïm de vinificació i a l'obtenció de material de producció vegetativa de la vinya es classifiquen en les categories següents:

a) Varietats de raïm de vinificació autoritzades: les que pertanyin a l'espècie *Vitis vinifera* (L) o a un encreuament entre l'espècie *Vitis vinifera* (L) i una altra del gènere *Vitis*, i que, quan siguin sotmeses a l'avaluació prèvia a què fa referència l'article 31, el resultat d'aquesta prova demostrï una aptitud satisfactòria i de la qual s'obtingui com a mínim un vi amb qualitat cabal i comercial.

A més, es poden classificar les varietats de raïm de vinificació que no corresponguin als criteris que preveu el paràgraf anterior, però per a les quals se'n justifiqui degudament l'antiguitat, l'interès i l'adaptació local, i se les exceptua de ser sotmeses a l'avaluació prèvia a què es refereix l'article 31.

b) Varietats de portaempelt recomanades: les que es cultivin per obtenir material de multiplicació de la vinya que, quan se sotmeti a l'avaluació prèvia a què fa referència l'article 31, es demostrï que tenen aptituds culturals satisfactòries.

2. Totes les varietats classificades han d'estar inscrites en el Registre de varietats comercials de vinya per a Espanya o en els catàlegs o registres dels altres estats membres de la Unió Europea.

Article 31. *Avaluació prèvia.*

L'avaluació prèvia s'ha d'efectuar sobre la base dels resultats dels exàmens analítics i organolèptics dels corresponents productes acabats, que especifica l'annex XX.

Article 32. *Sinonímies.*

Per a cadascuna de les varietats incloses en la classificació de varietats de raïm de vinificació s'han d'afegir, en cas que en tinguin, les sinonímies que corresponguin, sempre que estiguin recollides en el Registre de varietats comercials de vinya a Espanya o en els catàlegs o registres dels altres estats membres de la Unió Europea.

Article 33. *Administració competent.*

Les comunitats autònomes són les responsables de classificar en el seu àmbit territorial les varietats del gènere *Vitis* destinades a la producció de raïm de vinificació i a l'obtenció de material de producció vegetativa de la vinya.

Article 34. *Modalitats de classificació.*

1. La inclusió d'una varietat de vinya en una determinada categoria s'ha de portar a terme sempre que es compleixin els requisits que preveu l'article 30, de la manera següent:

a) La inclusió d'una varietat de raïm de vinificació totalment nova, sense que aquesta estigui classificada prèviament, ha de ser sotmesa a l'avaluació a què fa referència l'article 31. Un cop la prova esmentada demostrï una aptitud satisfactòria, aquesta varietat s'ha d'incloure dins de la categoria d'autoritzades.

b) En cas que una varietat de vinificació estigui prèviament classificada, no és aplicable el que disposa l'article 31 i pot ser inclosa directament dins de la categoria d'autoritzada.

c) La inclusió d'una varietat de portaempelts a la categoria de recomanades s'ha de fer quan aquesta hagi estat sotmesa a l'avaluació prèvia a què fa referència l'article 31.

2. Quan l'experiència adquirida demostrï que una varietat de vinya no compleix les exigències requerides per a la categoria en què està classificada, es pot suprimir. Així mateix, es poden restringir motivadament la plantació, l'empelt sobre el terreny i el sobreempelt d'una varietat de vinya en una determinada zona geogràfica del territori espanyol quan, atenent les diferents condicions agroclimàtiques, o d'un altre ordre vinculades al cultiu, no es compleixin les exigències requerides per a la categoria en què està classificada en aquesta zona específica.

Article 35. *Deure de col·laboració.*

1. Les comunitats autònomes han de comunicar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, abans de l'1 d'abril de cada any, les modificacions en la classificació de varietats de raïm de vinificació i portaempelt que figuren a l'annex XXI que hagin efectuat en compliment del que preveu l'article 30.

2. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de publicar anualment, mitjançant una ordre ministerial en el «Butlletí Oficial de l'Estat», les modificacions que es produeixin a l'annex XXI sobre la base de les comunicacions efectuades per les comunitats autònomes.

Article 36. *Prohibició de plantacions amb varietats no inscrites en la classificació.*

1. Queden prohibits la plantació, l'empelt sobre el terreny i el sobreempelt de varietats de raïm de vinificació no inscrites en la classificació. Aquestes restriccions no s'han d'aplicar a les varietats de vinya utilitzades en investigacions científiques i experimentació.

2. Excepcionalment, es pot permetre la producció de material de producció vegetativa de la vinya reservat exclusivament per a l'exportació a tercers països, sempre que s'efectuï un control adequat de la producció, així com la producció de planta-empelt amb viníferes produïdes en un altre Estat membre.

Convé recordar, en aquest moment, que l'annex XXI del Reial decret 1338/2018 conté les varietats de raïm de vinificació classificades i autoritzades, per a tot l'Estat i per a les comunitats autònomes, també la de les Illes Balears (apartat 4). No hi figura la varietat calop blanc, però entre les autoritzades de la comunitat autònoma d'Extremadura n'hi ha una de sinònima, la varietat *Beba, B*.

c) *Normativa autonòmica*

— El Decret 31/2014, de 18 de juliol, pel qual es fixen els principis generals en matèria de plantacions i replantacions de vinya, del Registre Vitícola i sobre les declaracions obligatòries en el sector vitivinícola.

Aquest Decret, a causa de l'organització autonòmica balear, estableix una tipologia de normes reglamentàries en funció de la matèria i del respecte de la potestat reglamentària dels consells insulars:

Disposició final primera

Principis generals, normes complementàries o connexes i competències pròpies del Govern de les Illes Balears

1. D'acord amb l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, constitueixen principis generals els articles 3, 4, 5, 6 i 19.
2. L'article 8 és aplicable en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels organismes i les entitats que en depenen, d'acord amb la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de les Illes Balears. No obstant això, fins que els consells insulars aprovin la regulació pròpia en l'exercici de les competències pròpies, aquests preceptes tenen caràcter de normes complementàries o connexes a l'efecte de garantir l'execució de la competència en la matèria de control del potencial de producció vitícola. En conseqüència, els consells insulars el poden aplicar transitòriament mentre no disposin del desplegament reglamentari.
3. La resta de preceptes contenen normes amb vocació suprainsular o d'abast autonòmic, d'acord amb el que preveu l'article 69 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

Així mateix, es fa referència a les varietats de raïm autoritzades de conformitat amb l'annex 3:

Article 6

Autorització de plantacions

1. No s'ha d'autoritzar cap plantació si la superfície que s'ha de plantar és més gran que la dels drets de replantació aportats.
2. En les plantacions o replantacions sols es poden utilitzar els portaempelts que estableix l'annex 2 que procedeixin de viviers legalment autoritzats.
3. Les plantacions s'han de fer amb les varietats recomanades o autoritzades per a les Illes Balears que recull l'annex 3.

[...]

En efecte, consten en l'annex 3 les varietats recomanades o autoritzades:

Varietats recomanades: Callet, N.; Manto Negro, N.; Moll, Premsal Blanc, Premsal, B.

Varietats autoritzades: Cabernet Sauvignon, N.; Chardonnay, B.; Fogoneu, N.; Garnatxa Blanca, B.; Garnatxa Negra, N.; Giró Ros, B.; Gorgollassa, N.; Macabeu, Viura, B.; Malvasia Aromàtica, Malvasia de Banyalbufar, B.; Merlot, N.; Monestrell, N.; Moscatell d'Alexandria, B.; Moscatell de Gra Menut, B.; Parellada, B.; Pinot Noir, N.; Riesling, B.; Sauvignon Blanc, B.; Sirà, N.; Tempranillo, N.; Viognier, B.

En aquest marc normatiu, *s'incorpora ara la proposta d'autoritzar una nova varietat de raïm de vinificació —coneguda i autoritzada ja a una altra comunitat autònoma—, amb l'estudi pertinent i a l'empara de la normativa estatal bàsica i de la reglamentació europea.* La Comunitat Autònoma de les Illes Balears és competent, tal com ja hem dit en dictàmens anteriors —particularment en el Dictamen 44/2016—, perquè aquesta

regulació és matèria pròpia de normativa d'aplicació a tots els territoris insulars, d'acord amb l'article 58.3 i 69 de l'Estatut de 2007, sense que sigui obstacle l'article 70 del mateix Estatut, quant a matèries pròpies dels consells insulars.

El conseller està legitimat per aprovar l'Ordre, pel fet que es troba habilitat pel Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització del conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles, norma que entenem vigent mentre no s'alteri la distribució competencial operada per l'Estatut d'autonomia de 2007 i no s'afecti, naturalment, la potestat reglamentària insular que s'hi regula.

Quarta

El Projecte d'ordre examinat només té per objecte la inclusió de la varietat de raïm de vinificació (en les condicions previstes en el Reial decret 1338/2018 i en el Decret autonòmic 31/2014) anomenada *Calop Blanc*, B. Consta d'una part expositiva, un article únic i una disposició final per la qual es determina l'entrada en vigor.

Tal com ha succeït en ocasions anteriors (dictàmens 12/2010, 161/2010 i 44/2016), el Consell Consultiu no té cap observació respecte al fons de la norma projectada, ja que respon de forma ajustada a dret a la normativa europea i bàsica estatal, s'insereix sense dificultats en l'ordenament jurídic i, des del punt de vista tècnic, no planteja cap dubte de legalitat, atès l'estudi tècnic avalat pels serveis de la Conselleria.

Únicament com a observacions de caràcter formal i de tècnica normativa, el Consell Consultiu considera que:

- a) El preàmbul de la norma conté remissions normatives anacròniques, a causa del moment en què es preparà, de manera que s'hi hauran d'esmentar els reglaments ara vigents (particularment, la norma bàsica estatal, el Reial decret 1338/2018).
- b) En la versió catalana, en el preàmbul, hi consta l'anotació «ARTICLE 129», aliena al text i que no trobam en la versió castellana. Probablement, indicava la menció dels principis normatius de l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, menció correcta que, en efecte, cal introduir en el text del Projecte (en les versions catalana i castellana).
- c) Cal comprovar si hi ha sinònims de *Calop Blanc*, B., atès que sembla que sí que n'hi ha amb *Beba*, B., varietat autoritzada a Extremadura. D'acord amb l'article 32, s'ha d'afegir o s'hi ha de fer referència (particularment tenint en compte que al seu dia tindrà efectes en la norma estatal).

Per la seva naturalesa, de caràcter formal, les observacions anteriors s'han de reputar no essencials perquè no afecten el contingut de l'Ordre.

En vista dels canvis normatius provocats per la nova regulació europea en matèria vitivinícola i del recent Reial decret 1338/2018 (en gran part, normativa bàsica que constitueix transposició o desplegament de la reglamentació europea), el Consell Consultiu considera molt recomanable que la Conselleria revisi amb celeritat el Decret 31/2014, perquè s'ajusti completament a l'ordenament jurídic, cosa que, lògicament, no s'ha dut a terme en l'actual Projecte, ja que s'ha limitat a sustentar la inclusió d'una varietat de raïm de vinificació entre les autoritzades a les Illes Balears.

III. CONCLUSIONS

1a. Aquest dictamen té caràcter preceptiu; la presidenta de les Illes Balears està legitimada per sol·licitar-lo i el Consell Consultiu és competent per emetre'l.

2a. El procediment s'ha tramitat conforme a dret, sens perjudici de les observacions que es fan —per a aquest procediment i per als futurs— en la consideració jurídica segona. El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca està habilitat per dictar l'Ordre projectada.

3a. El Consell Consultiu emet un dictamen favorable —quant al contingut— sobre el *Projecte d'ordre per la qual s'inclou la varietat Calop Blanc, B. en la categoria de varietats de raïm de vinificació autoritzades a les Illes Balears*, de conformitat amb la consideració jurídica quarta.

4a. Convindria, tanmateix, tenir en compte les observacions no essencials que figuren en la consideració jurídica quarta.

5a. El conseller, quan aprovi aquesta Ordre *in fieri*, podrà utilitzar la fórmula solemne «d'acord amb el Consell Consultiu», a l'empara de l'article 4.3 de la Llei 5/2010, de 16 de juny.

Palma, 21 de novembre de 2018

El president

La consellera secretària

/ Antonio José Diéguez Seguí

Maria Ballester Cardell